

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
У СУЧАСНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

*(25-літній творчий внесок факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка)*

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

За загальною редакцією
Водяного Б. О., Смоляка О. С., Стельмащука З. М.

Тернопіль
2018

УДК 7.091-028.42
ББК 85
М 656

*Рекомендовано до друку вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол №9 від 16.05.2018 року*

Рецензенти:

Круль П. Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, академік Академії наук вищої освіти України

Зінків І. Я. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри теорії музики Львівської музичної академії ім. М. В. Лисенка

Чайка В. М. – доктор педагогічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка): колективна монографія / за заг. ред. Б. О. Водяного, О. С. Смоляка, З. М. Стельмашука. – Тернопіль: Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, 2018. – 440 с.

ISBN 978-617-595-089-2

У монографії розглянуто творчий доробок колективу факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, висвітлено питання теорії, практики та перспективи розвитку художньої творчості на сучасному етапі, виявлено загальні підходи до організації мистецької діяльності в контексті історії становлення факультету мистецтв.

Розкрито форми мистецької творчості факультету мистецтв серед яких: концертна діяльність художніх колективів факультетського та університетського рівнів, організація і проведення фестивалів-конкурсів, культурно-просвітницька творчість викладачів та студентів факультету мистецтв у музичному, театральному, образотворчому та дизайнерському напрямах, та мистецька діяльність окремих персоналій.

Видання адресоване викладачам та студентам вищих навчальних мистецьких закладів та усім тим, хто займається мистецькою діяльністю.

ISBN 978-617-595-089-2

© Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

3.1.1. Фестивально-конкурсна діяльність бандуристів Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка (Євгенєва М. В.)	238
3.1.2. Студентський фестиваль-конкурс «Окрилені піснею»: історія та сьогодення (Буркацька О. Я.)	251
3.2. Концертно-просвітницька діяльність музично-виконавських класів викладачів факультету мистецтв	266
3.2.1. Творчі колективи та солісти-виконавці класів баяну і гітари (Баньковський А. М.)	266
3.2.2. Концертно-просвітницька та конкурсно-фестивальна діяльність випускників фортепіанних класів (Гринчук І. П., Проців Л. Й.)	274
3.2.3. Концертно-просвітницька діяльність випускників класу струнно-смичкових інструментів (Михайлюк О. О.)	303
3.2.4. Концертна та просвітницька діяльність студентів-бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка (Губ'як Д. В., Гринчук І.П.)	303
3.2.5. Творча діяльність диригентського класу Євгена Гунька (Канюка А. Г., Проців Л. Й.)	315
3.2.6. Культурно-просвітницька і педагогічна діяльність Володимира Семчишина (Ороновська Л. Д.)	322
3.2.7. Ігор Пронь – сподвижник культурно-мистецького життя Тернопільщини (Пронь Н. І., Гринчук І. П.)	330

3.2.4. Концертна та просвітницька діяльність студентів-бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка

Значне місце у культурно-мистецьких процесах Тернополя і Тернопілля загалом в останні роки займають викладачі-виконавці та творчі колективи ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серед них – педагоги, студенти та випускники класу бандури, започаткованого на базі спеціальності «Вчитель початкових класів з додатковою спеціальністю «Музика», далі – на базі спеціальності «Вчитель музики» викладачами М. Євгенєвою (Ціж) – від 1985 р. і по сьогодні, О. Ваврик (Дубас) – впродовж 1990–2004 рр. Від 2012 р. клас бандури і ансамблю веде заслужений артист України, доцент Дмитро Губ'як.

Завдяки наполегливій праці кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва, викладачів по класу бандури зокрема, випускники реалізують себе не лише як фахові музиканти-педагоги для шкіл міста та області, але і як яскраві концертні бандуристи-виконавці. Підтвердженням цьому є участь студентів-бандуристів кафедри у мистецькому та концертному житті міста, а також призові місця, які вони виборюють на всеукраїнських та міжнародних фестивалях, та конкурсах. Взірцем для студентів значною мірою виступає і педагогічний, виконавський, науковий досвід викладачів кафедри.

Проілюструємо на прикладі діяльності Д. Губ'яка.

Навчання гри на бандурі Д. Губ'як розпочав у 1990 р. в класі Я. Кубіт як учасник дитячої студії «Кобзарик» при Струсівській заслуженій самодіяльній капелі бандуристів «Кобзар». Вже у 1994 р. у складі капели побував на фестивалі «Дзвени, бандуро, в козацькій краї» (Дніпропетровськ) [14, с. 176], в 1995 р. отримав Гран-прі I Всеукраїнського конкурсу молодих виконавців на бандурі ім. В. Кабачка в

Полтаві, як подарунок, отримав іменну бандуру, у 1996 р. – I премію того ж конкурсу.

Від 1997 р. Д. Губ'як навчався у Тернопільському музичному училищі ім. С. Крушельницької (клас бандури І. Турко), цього ж року став дипломантом Міжнародного фестивалю «Маленький принц» (Бухарест, Румунія). Знаковим для музиканта став 1998 р., у який він отримав диплом Міжнародного конкурсу молодих композиторів ім. М. Багдановіча (Гродно, Білорусія), став лауреатом-стипендіатом Всеукраїнського конкурсу «Нові імена України» (Київ). Вже у 1998 р., закінчивши перший курс музичного училища, Д. Губ'як поступив до ЛДМА ім. М. В. Лисенка у клас видатного педагога та конструктора бандур професора В. Герасименка, у клас вокалу оперної співачки народної артистки України Т. Дідик [31].

Серед творчих відзнак цього періоду – звання лауреата I премії Національного конкурсу бандуристів ім. Г. Китастого (Київ, 2003р.), лауреата II премії III-го Міжнародного конкурсу виконавців на українських народних інструментах ім. Г. Хоткевича (Харків, 2004 р.), лауреата Міжнародного телевізійного фестивалю народної музики «ГОРИЦВІТ» (2005 р.). Д. Губ'як неодноразово брав участь у Міжнародному музичному фестивалі «Молоді митці» (Байройт, Німеччина). Впродовж 2004–2006 рр. Д. Губ'як – соліст Львівської філармонії ім. С. Людкевича у складі інструментального ансамблю «Високий Замок» (мистецький керівник А. Яцків).

З 2003 р. Д. Губ'як є дійсним членом Національної спілки кобзарів України. В листопаді 2006 р. Д. Губ'як закінчив виконавську аспірантуру у ЛДМА ім. М. Лисенка (у В. Герасименка) [31].

Серед творчих відзнак цього періоду – звання лауреата II премії IV міжнародного конкурсу виконавців на українських народних інструментах ім. Г. Хоткевича (Харків, 2007 р. I премія не присуджувалась). Цього ж року став

одним із переможців конкурсу Міністерства культури і мистецтв України на отримання Гранту президента України для молодих митців.

У якості члена журі Д. Губ'як був запрошений навесні на конкурс ім. Зіновія Штокалка (Тернопіль, 2006 р.), на Всеукраїнський дитячий конкурс хлопчиків-бандурстів «Кобзарська юнь» (Чернігів, 2007 р.), VIII міжнародний мистецький конкурс «Срібний дзвін» (Ужгород, 2008 р.), ініційований видатним сучасним українським композитором Євгеном Станковичем.

Першим самотійним творчим проектом став I регіональний фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва ім. К. Місевича «Кобзарська ватра» (2009 р.), який охопив учасників з 5-ти областей: Тернопільської, Рівненської, Волинської, Львівської та Івано-Франківської, голова журі – народна артистка України, професор ЛНМА ім. М. Лисенка Л. Посікіра.

У цьому ж році Д. Губ'яку присвоєно звання Заслуженого артиста України [31]. Від 2010 р. Д. Губ'як поєднує творчу діяльність як бандуриста-соліста (виступи, гастролі, майстер-класи), зокрема, на щорічному міжнародному фестивалі NorthWestFolkLife Festival (Сіетл, США, 2010 р.), у різних регіонах України та зарубіжжя, як актора Тернопільського академічного музично-драматичного театру імені Т. Шевченка, як викладача (далі – доцента) по класу бандури, керівника ансамблю бандуристів факультету мистецтв.

Успішними і плідними у педагогічному, науковому і виконавському плані були 2010–2015 рр., які стали підставою для присвоєння наукового звання доцента. Впродовж цього періоду Д. Губ'як репрезентував своє виконавство і українську бандурну традицію на більш ніж 20 мистецьких акціях. Серед них найбільш пам'ятними були виступи з Академічним симфонічним оркестром Кримської

філармонії «Ренесанс» (2010 р.), концертні виступи у Великобританії (м. Йорк, Ковентрі, 2011 р.), сольні концерти у містах Литви Каунас та Вільнюс (2011 р.) оркестром Національної музичної школи ім. Чурльоніса, концертні турне у США, Франції (2015 р.) [31].

Частими були концертні виступи у Польщі, зокрема, у залі Музичної академії міста Кракова з ансамблем старовинної музики «Camerata Cracowia» (2011 р.) (із інтерпретацією зразків українських, польських та російських кантів невідомих авторів XVII–XVIII ст.), концерт в рамках Міжнародного фестивалю «Лабіринти історії» (Новий Сонч, Польща, 2012 р.). Ці виступи та творча робота і виступи у складі ансамблю старовинної музики «Asarella Leopoldis» в рамках фестивалю «Відкрита брама» (Київ, 2012 р.) спонукали до підготовки запису аудіо диску «Канти польські і руські» спільно з ансамблем старовинної музики «Camerata Cracowia» (Краків) у Міжнародному центрі музики К. Пендерецького (фірма «DUX»). У 2014 р. відбувся ще один концерт старовинної музики «Канти польські і руські» у м. Бжег (Польща).

Як виконавець-соліст та ансамбліст Д. Губ'як постійно приймає участь у традиційних концертах бандуристів та кобзарів, найбільш знакові серед них: концерт «Грай, кобзарю!», присвячений ювілеям видатних українських бандуристів (Львів, 2011 р.), Урочиста академія з нагоди 85-літнього ювілею професора В. Герасименка (Львів, 2012 р.), концерт «Бандурне коло» (Івано-Франківськ, 2012 р.), участь у ювілейному авторському вечорі з нагоди 80-річчя композитора Ю. Олійника «Український лейтмотив» (Львів, 2012 р.), концертне турне у складі тріо бандуристів, присвячене 200-літтю від дня народження Т. Шевченка та героям Майдану (Чикаго, 2014 р.), виступ на відкритті пам'ятної дошки Т. Шевченку та П. Шафарику (Кошице, Словаччина, 2014 р.).

Д. Губ'як – активний учасник, натхненник акцій з пошанування Шевченківських днів у мистецьких та навчальних закладах Тернопілля. Так, він став співорганізатором дійства, приуроченого святкуванню Шевченківських днів у Тернополі «Думи мої...» (2012) [15], представляє традиційний та авторський, зокрема і власний, бандурний репертуар на Шевченківських днях у ТНПУ ім. В. Гнатюка, на концертних сценах Тернопілля не тільки як соліст, але й організатор та учасник малих форм, студентського ансамблю бандуристів факультету мистецтв (від 2012 р.).

Важливою мистецькою, педагогічною місією стала для Д. Губ'яка участь як члена журі та концертного виконавця (участь в гала-концертах, проведення майстер-класів та ін.) у мистецьких конкурсах та фестивалях бандуристів. Серед них: Відкритий Всеукраїнський конкурс бандуристів «Золоті струни» (Хмельницький, 2012), III міжнародний конкурс юних бандуристів «Волинський кобзарик» (Луцьк, 2013), IV Всеукраїнський відкритий огляд-конкурс юних бандуристів «Кобзарська юнь України» (Чернігів, 2014).

Д. Губ'як реалізується і як аранжувальник бандурного репертуару, автор низки оригінальних композицій, зокрема, композиція «Світає» записана разом із тернопільським рок-гуртом «Новимний кудень» (2017), авторські аранжування репрезентовані у концерті співачки Анички (Театр ім. М. Заньковецької, Львів, 2017).

Серед наукового і творчого доробку – монографія «Грай, Кобзарю», присвячена 50-літньому ювілею Струсівської заслуженої самодіяльної капели бандуристів «Кобзар» (Львів, 2010) [14], нотні видання «Ой есть в лісі калина» [16] та «Концертіно №3» К. М'яскова [20], 5 сольних аудіо альбомів: «Грай, кобзарю» (17 творів), «На козацьких шляхах» (10 творів), «Стежка в синю даль» (14 творів), «Співа душа – бринить струна» (14 творів), «Bandura con spirito»

(12 творів), у яких представлені твори української та світової класики, український фольклор, твори сучасних композиторів та власні композиції. Окрім власних аудіо-альбомів Д. Губ'як брав участь у записі 2-х плит ансамблю старовинної музики «Acapella Leopoldis» (Львів) під керівництвом Р. Стельмащука як співак (бас) та бандурист, записав партію бандури для хіп-хоп виконавця VovaZiLvova у композиції «За що я люблю літо» та у пісні естрадної співачки Аннички «Лети, соколе» [31].

Студенти класу доцента Д. Губ'яка – активні учасники мистецького та концертного життя міста, виборюють призові місця на всеукраїнських та міжнародних фестивалях та конкурсах. Так, Уляна Перхалюк стала лауреатом III всеукраїнського конкурсу виконавців на народних, струнних, духових та ударних інструментах ім. А. Онуфрієнка (м. Дрогобич, 2012 р.), Христина Білик – лауреатом I премії XII всеукраїнського телевізійного фестивалю «Львівська фортуна» (2013 р.). У тому ж 2013 р. ансамбль бандуристок під керівництвом Д. Губ'яка виборов звання лауреата II ступеня VI міжнародного конкурсу «Perpetuum mobile» (м. Дрогобич), лауреата III ступеня I міжнародного фестивалю-конкурсу «Таврійські зустрічі» (м. Сімферополь, 2013 р.), лауреата IV Всеукраїнського фестивалю конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» ім. З. Штокалка (м. Тернопіль), а дует бандуристок у складі Марії Кормило та Лілії Басистої став лауреатом I премії цього ж конкурсу. У січні 2013 року ансамбль підтвердив своє почесне звання «Народний художній колектив».

У такому форматі доцент, заслужений артист України Д. Губ'як та студенти його класу, учасники ансамблю бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка успішно репрезентують та пропагують українську музичну виконавську культуру у близькому та далекому зарубіжжі.

Успішними і частими стали виступи ансамблю бандуристок під керівництвом Д. Губ'яка у концерті творчих колективів факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка, на різних майданчиках області, зокрема, участь у різних патріотичних акціях, серед них: концерт «Молитва за Україну» (Чортків, 25.08. 2014), виступ перед військовослужбовцями АТО (Тернопільський міський військовий комісаріат, 16.09.2014) та ін., участь у традиційних «Різдвяних концертах» в архикатедральному соборі м. Тернополя (2015, 2016), у «Великодніх концертах», у мистецьких акціях в Українському домі «Перемога» м. Тернополя, святкуванні Дня міста Збаража та ін.

Серед успішних гастролей колективу – концертні турне у Франції (2014–2018 рр.), на о. Тайвань (2016 р.), в Китайській Народній Республіці (2017 р.), Бельгії (2018 р.), князівстві Андорра (2018 р.) та ін. Наведемо коротку хронологію концертних виступів студентської капели.

Пам'ятним для колективу ансамблю бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка у складі Нелі Колодій, Лілії Басистої, Ольги Пакулець, Ірини Губ'як, Юлії Петрик, Марії Кормило та Дмитра Губ'яка стало концертне турне у Франції впродовж березня 2015 р., яке було приурочене святкуванню дня народження Т. Шевченка. Символічно, що концертне турне розпочалося виступом у Страсбурзі, в Раді Європи, у присутності посла України та віце-президента Ради Європи. Всього було зіграно 20 концертів, у яких звучали українські народні пісні, духовна музика, вокальні та інструментальні твори сучасних українських композиторів, а також невмируща класика. Як засвідчують відгуки преси, зокрема, публікація «Les Cordes et Voix Magiques d'Ukraine», найбільше публіку вразило виконання популярних французьких пісень, гімну України та Франції, яким аплодували стоячи [31].

Особливо плідним був для колективу 2016 р., впродовж якого відбулися 3 гастрольні подорожі. Перша – відбулася впродовж березня 2016 р., складалася із 14-ти концертів, які відбулися в 14-тьох містах, у різних регіонах Франції: Реймс, Невер, Ліон, Страсбург, Париж та ін. Серед 23 творів концертної програми – українські народні та авторські пісні, класична музика, джаз, відомі пісні популярних французьких виконавців, таких як Ш. Азнавур та Е. Піаф, виконані мовою оригіналу. Особливо тепло французька публіка сприймала виконання пісні Е. Піаф «Три дзвони» («Les Trois Cloches»), у якій соло виконувала Х. Білик [31].

Матеріали відгуків свідчать, що звучання бандури, українська пісня, костюми та голоси вражали європейських слухачів, в тому числі і високопрофесійних музикантів. Під час турне бандуристи познайомилися із французьким гітаристом та композитором Жаном Аві, який настільки захопився звучанням бандури, що вже написав два інструментальні твори спеціально для бандури. Також було дуже приємно почути схвальні відгуки про концерт від професійного скрипаля, відомого у Франції та світі скрипкового майстра Алана Карбонаре, який співпрацював із такими грандами скрипкового мистецтва як Єгуді Менухін, Мстислав Ростропович, Володимир Співаков та ін. Останній концерт ансамблю відбувся у Парижі, в Культурному центрі посольства України у Франції, на якому був присутній посол України у Франції [31].

Друга гастрольна поїздка – на запрошення польської громади м. Новий Сонч (Польща, 6–7.08.2016 р.). Відбувся також концерт у палаці відомого польського композитора Владислава Зеленського в с. Гродковіце, що неподалік Кракова.

Із 5 по 17 вересня 2016 р. ансамбль бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка у складі Ольги Гойсак, Христини Білик, Ірини Губ'як, Юлії Петрик, Марії Кормило, Наталії

Житницької (скрипка) під керівництвом Д. Губ'яка побував з гастрольями на острові Тайвань. Ансамбль виступив у Національному концертному залі м. Тайбей, а також у містах Каусюн, Тайнан. Програма складалася із українських народних та авторських пісень, інструментальних композицій, а також творів зарубіжних композиторів, а «родзинкою» концерту були традиційні тайванські пісні, які звучали на мандаринському та міньданьському діалектах китайської мови. Після кожної пісні зал аплодував стоячи.

Ансамбль бандуристів, як вже знаний мистецький колектив, був запрошений представляти Україну, Тернопіль та наш університет у Франції в рамках відзначення 25-ї річниці дипломатичних відносин України з Францією. Гастрольна поїздка тривала з 16.03 по 9.04.2017 р. і включала 28 концертів з українських народних пісень, духовної музики українських композиторів, відомих творів світової класики, популярних французьких пісень, ритмів танго і джазу. У цих концертах учасники продемонстрували і акторські вміння, перетворюючи виконання у театралізоване дійство.

У першу неділю подорожі ансамбль побував у паломницькому місці – в базиліці Notre-Dame de Laus, був прийнятим єпископом Жан-Мішель ді Фалько, відомим своєю участю у тріо священників «Le Pretre». Учасники ансамблю мали змогу познайомитись з літургією латинського обряду, а також продемонструвати під час меси «Отче наш» М. Леонтовича та «Ave Maria» Ш. Азнавура. Відповідальним був виступ у Паризькій мерії, на якому серед інших були присутні мер міста, культурний аташе посольства України у Франції Н. Кочубей, українська письменниця, співачка, секретар з питань культури України у Франції І. Карпа, представники української діаспори.

Пам'ятний концерт відбувся у м. Тур у стінах палацу XVII ст., де перебував імператор Наполеон III, а сьогодні

знаходиться дирекція всіх військових шкіл Франції та резиденція генерала. З вдячністю за концерт та внесок у зміцнення культурних зв'язків між Францією та Україною ансамбль бандуристів та керівника було нагороджено спеціальною медаллю [47].

Впродовж жовтня 2017 р. ансамбль бандуристів факультету мистецтв взяв участь у Міжнародному фестивалі «SECOND WORLD MUSIC WEEK», що відбувся у Китайській Народній Республіці. Концертне турне у Китаї розпочалось із міста Шень-Жень – китайської «силіконової долини». Крім успішного концерту у театрі, колектив виступав також на невеликих концертних майданчиках фестивалю, представляючи широкому слухацькому загалу музику із різних куточків світу – Мексики, США, Франції, Монголії, головне – пропагуючи музичну культуру України. Серед великих концертів ансамблю – виступи у театрах м. Фо-Шан, м. Лонгчан [1]. Усюди наш колектив тепло приймала аудиторія, аплодуючи високим українським виконавським традиціям.

Останньою з гастрольних подорожей стала поїздка впродовж березня – квітня 2018 р., під час якої концерти ансамблю відбулися у Франції, Бельгії та в князівстві Андорра. Юні артисти побували в Альпах, Піренеях, на березі Середземного моря та Атлантичного океану, відвідали також м. Женева. Надзвичайно приємно було спільно з французькими хорами міст Брумат, Ламбеск та Лянніліс (дитячий хор місцевої консерваторії) виконувати на концертах українську народну пісню «Розпрягайте, хлопці, коні». Тривалість концерту на два відділи становила близько двох годин. Французька публіка була захоплена майстерністю та професіоналізмом наших артистів, а також різноманітністю програми концерту, в якій було використано акапельні твори релігійного характеру, інструментальна музика як композиторів-класиків, так і сучасних українських

композиторів, авторські та народні пісні у супроводі бандур. Урізноманітнювали концертну програму сольні номери, дуети, тріо, у піснях «Ой, під вишнею» та «Ой там на товчку, на базарі» було використано елементи театралізованого дійства [31].

Ансамбль бандуристок – своєрідна «концертна площадка» для підготовки та презентації магістерських концертних програм. Серед останніх – концертна програма «Дві душі – одна любов» (магістрантки класу доцента Д. Губ'яка Юлія Петрик та Ольга Гойсак (11.01.2018 р.), у якій прозвучало 18 сольних та ансамблевих інструментальних, вокально-інструментальних творів.

На сьогодні ансамбль здобув вагомі творчі перемоги як неодноразовий лауреат Всеукраїнських та міжнародних конкурсів, учасник міжнародних фестивалів, частий гість телепередач на ТТБ. В 2018 році у Франції виданий вже другий CD-диск, а також DVD-диск із 10-ма відео-кліпами.

Приємно відзначити, що випускники ТНПУ ім. В. Гнатюка, учасниці ансамблю бандуристів, продовжують свою творчу роботу за фахом у мистецьких закладах Тернополя і області, розвиваючи та поширюючи традицію бандурного ансамблевого виконавства. Зокрема, Марія Кормило працює сьогодні викладачем бандури та керує ансамблем бандуристів у Тернопільській ДМШ № 1 ім. В. Барвінського, Юлія Петрик викладає бандуру та створила ансамбль бандуристів у ДМШ с. Дністрове Борщівського району Тернопільської області, Уляна Перхалюк працює викладачем бандури в Тербовлянському вищому училищі культури та реалізує себе на концертній естраді як солістка-бандуристка

Отже, клас бандури доцента, заслуженого артиста України Д. Губ'яка на сьогодні уже має славні традиції і великі перспективи у популяризації бандурного мистецтва у культурному просторі Тернопілля.

Список використаних джерел

1. Ансамбль бандуристів ТНПУ імені Володимира Гнатюка побували на «SECOND WORLD MUSIC WEEK» в Китаї. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/1630/>.
2. Баньковський А. Вокально-інструментальні ансамблі як навчальні осередки (на прикладі ТНПУ ім. В. Гнатюка). Слов'янське музичне мистецтво в контексті європейської культури: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів. Вінниця: ТОВ «Нілан», 2015. С. 52-55.
3. Баньковський А., Лемішка Я. Тернопільська обласна філармонія як осередок культурного життя регіону (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.). Молодь і ринок. 2017. № 6 (149). С. 99–103.
4. Бойко Т. Якщо не співаємо, день видається нецікавим. Свобода. 2003. №9 (1621). С. 4.
5. Бурбан М. Українські хори та диригенти: монографія. Дрогобич : Посвіт, 2007. – 668 с.
6. Вербицька Т. Одна до музики любов (маестро з обласної філармонії В. Семчишину – 50). Вільне життя. 1999. 1 трав.
7. Вербицька Т. Чотири голоси злилися воедино. Вільне життя. 1999. 5 червня. С. 4.
8. Виспінський І. «Срібні струни» бандури – з посвятою. Фестиваль-конкурс. Свобода. 2006. № 35 (2037). С. 6.
9. Вітер В. Симфоджаз-оркестр відзначив ювілей. Вільне життя. 2002. 6 квіт. С. 4.
10. Гринчук І. До проблеми опанування навчально-виконавським репертуаром (на прикладі творчості Богдани Фільц). Молодь і ринок. 2008. № 2 (37). С. 20–24.

11. Гринчук І. Роль родини Барвінських у діяльності Тернопільської «Просвіти». Василь Барвінський і сучасна музична культура: збірник наукових праць / упор. В. Грабовський, Л. Філоненко, Л. Німилович. Дрогобич: Посвіт, 2012. С. 89–99.
12. Гринчук І., Бурська О. Проблеми музичного мислення: теорія і методика розвитку. Діалектика музичного логосу та ейдосу: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 224 с.
13. Гринчук І., Горбач О. До проблеми оновлення навчального репертуару фортепіанними творами українських композиторів. Слов'янське музичне мистецтво в контексті європейської культури: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції. Вінниця: ТОВ «Нілан», 2015. С. 16–20.
14. Губ'як Д. В. Грай, «Кобзарю». Наукове видання: монографія / відп. ред. Т.М. Баран. Львів: «ТеРус», 2010. 280 с.+ 12 с. іл.
15. Губ'як Д. В. Кобзарство Тернопільщини: соціокультурний аспект. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2014. Випуск 2829. Ч. 2. С. 151–156.
16. Губ'як Д. В. Ой есть в лісі калина. Аранжування для ансамблів бандуристів. Львів: «ТеРус», 2009. 12 с.
17. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортепіанному мистецтві ХХ сторіччя: підручник. – Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 344 с.
18. Кобзарство Тернопілля. Вісник Тернопільського обласного осередку Національної спілки кобзарів України. Спецвипуск. Тернопіль, 2006. 4 с.
19. Любка Колесса, українська піаністка: Статті та матеріали / ред.-упор.: Н. Кашкадамова, В. Бобицька. Львів: Літопис, 2011. 460 с.

20. М'ясков К. О. Концертіно №3 для бандури з оркестром (клавір): ноти / упоряд. та метод, рекоменд. Д. Губ'як. Львів: «ТеРус», 2009. 24 с.
21. Масол Л., Гринчук І. Фортепіано (1–12 класи). Програми з профільних предметів для спеціалізованих шкіл музичного профілю / упор. О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака. Х.: Вид-во «Ранок», 2009. С. 75–112.
22. Михайлюк О. Твори композиторів Тернопілля ХХ – початку ХХІ століття в класі основного музичного інструмента (скрипка). Стратегії підвищення якості мистецької освіти в контексті змін сучасного соціокультурного простору. матеріали і тези І міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 13–14 жовтня 2017 р.). Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2017. С. 22–26.
23. Музична Тернопільщина: бібліографічний покажчик / уклад. В. Я. Миськів, вступ. ст. О. С. Смоляк, ред. Г. Й. Жовтко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 288 с.
24. На музичних меридіанах. Тернопільському музичному училищу ім. Соломії Крушельницької – 50 / ред. М. Ониськів, упор. М. Подкович. Тернопіль: Джура, 2008. 120 с.
25. Ніколайчук Г. Браво, «Акорде!». Вільне життя. 2017. № 43 (15883). С.5.
26. Перший обласний фестиваль – конкурс кобзарського мистецтва «Кобза», присвячений 191-й річниці від Дня народження Т. Г. Шевченка: буклет. Тернопіль, 2005. 32 с.
27. Приватний архів Баньковського А. / Архів неупорядкований.
28. Приватний архів Буркацької О. / Архів неупорядкований.
29. Приватний архів Гринчук І. / Архів неупорядкований.
30. Приватний архів Губ'яка Д. / Архів неупорядкований.

31. Приватний архів Канюки А. / Архів неупорядкований.
32. Приватний архів Михайлюк / Архів неупорядкований.
33. Приватний архів Проня І.І. / Архів неупорядкований.
34. Приватний архів Проців Л. / Архів неупорядкований.
35. Пронь Ігор Іванович / Б. Петраш // Тернопільський енциклопедичний словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2009. Т. 4. С. 679.
36. Проців Л. Історія музичної педагогіки в Україні: навч. посіб. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2013. 230 с.
37. Проців Л. Педагогічні засади Василя Барвінського. Василь Барвінський в контексті європейської музичної культури: статті та матеріали / редактор-упорядник О. Смоляк. Тернопіль: Астон, 2003. С. 98–103.
38. Проців Л. Становлення фахової музичної педагогіки в Галичині. Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. Тернопіль, 2001. № 2. С. 32–37.
39. Родько О. Народження колективу-особистості. Свобода. 2003. №8. (1620). С. 5.
40. Семчишин В. «Усе мое життя минає в нотах»: розмова із керівником симфоджаз-оркестру. Свобода. 2002. 26 березня.
41. Симфоджаз-оркестр: Творча біографія (1992–2002). Тернопіль, 2002. 8 с.
42. Смоляк О. Микола Миколайович Шамлі. Творчий портрет. Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. 100 с.
43. Стельмащук З. М. Творча діяльність народно-інструментальних оркестрових колективів Тернопільщини II половини ХХ – початку ХХІ ст. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство.

- За ред. О. С. Смоляка. Тернопіль. Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. №2. С. 55–56.
44. Фортепіанні твори М. Вериківського: навч.-метод. посіб. / упоряд.: І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль: Астон, 2016. 106 с. (12 іл.).
45. Фортепіанні твори українських композиторів: навч. посіб. / упоряд.: І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 132 с.
46. Чарівні струни та голоси з України ансамблю бандуристів з ТНПУ ім. В. Гнатюка зривали бурні аплодисменти та овації у Франції. URL: http://tnpu.edu.ua/news/1250/?clear_cache=Y.
47. Чубата Д. Коли пісня виходить у люди. Вільне життя. 2014. №49. (15577). С. 5.
48. Шпак В. І. Пішов у вічність музикант // Alma mater в іменах... Кременець : Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Т. Шевченка, 2015. Кн. 3. С. 44–53.